



مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.



۲۰۲۰/۰۳/۰۳

ذکيه وردک

## محترم حقاني صاحب او د افغان طالبانو محترمو غرو ته



آغلی ذکيه وردک

له هرڅه نه مخکې غواړم ستاسو د نظرياتي سرخط لپاره ستاسو څخه مننه وکړم، ستاسې په دې کار سره د نړۍ او تر ټولو مهمه د افغانستان خلکو د سولې اړه ستاسو افکار په بڼه ډول درک کړای شول. په ټوله کې زه ستاسې د ارزونې سره موافقه یم دا به بڼه وي چې لومړی د سولې لپاره احتمالي فرصت ومنو. فرق نه کوي چې زمونږ د برياليتوب لپاره ځينې چانسونه له لاسه وتلي دي خو هيله مو همدا ده چې نور د افغانانو په منځ کې وینه تويونه بس شي.

د افغانستان د خلکو ترمنځ اجماع به د لسيزو جگړو له امله د شتو دردونو او کړاوونو درملنه وکړي. همدا يې وخت دی چې مصالحه، پخلاينه او مذاکره وشي ځکه پخلاينه نه يوازې دا چې يوه فزيکي پروسه ده بلکه يوه انفرادي درملنه او ترڅنګ يې يو لوی انساني، اسلامي او ټولنيز ارزښت چې هغه بښنه ده هم ځان سره لري او پخلاينه هغه وخت شونې ده چې د يو افغان د ټوپک ميل د بل افغان پر لورې نه وي سم شوی.

هغه څه چې زما او زما د افغاني خويندو لپاره خورا ارزښتمن دي، دا ده چې تر کوم ځايه چې په اسلام کې ښځو ته حقوق ورکول شوي د بيلګې په توګه د زده کړې له حق څخه نيولې د کار کولو تر حقه پورې ټول خوندي وي او تر کومه ځايه چې اهلبيت د مساوي فرصتونو لپاره اساس وي، مونږ افغاني ښځې يې ملاتړ کوو. غواړم ووايم چې په ټوله کې مونږ د افغانستان مېرمنې دې وقفي ته خوشبينه يو او ورته بڼه راغلاست وایو، د دې ترڅنګ غواړم چې په افغانستان کې په ځينو مخ زياتيدونکو ستونزو باندې رڼا واچوم: د افغان مېرمنو د ژوند انځوراکثريت داسې ښودل کيږي چې دوی د مدرسالارې قربانيانې دي، په ځانګړې ډول هغه مېرمنې چې حتی د خپلو لومړيو حقوق څخه هم ندي خبرې او دوی ته بايد په وار وار وويل شي چې تاسې مظلومي ياست. همدارنګه د مېرمنو د ظرفيت سازۍ او شايسته سالارۍ مثالونه يوازې هغه يو ښودل کيږي چې يوازې ستاسې په خلاف په قطار کې ودريري او د طالب برعکس عمل وکړي، او متاسفانه چې ما دا ډول دردونکې نمونې په مختلفو سطحو او طبقاتو کې ليدلي او دا په واقعيت کې زمونږ ټولو لپاره يو عار دی، ځکه تاسې هم خويندې، لوني او مېرمنې لری په کومو چې هيڅکله بايد تهمنت ونه لګيږي.

د پورته بياناتو او روايتونو له امله په اسلام کې د مسلمانو مېرمنو او د هغوی د حقوقو په اړه سطحي او ناسم نظر څرګند شوی مګر واقعيت دا دی چې قرانکريم او تاريخي سوابق د ښځو د حقوقو خونديتوب او ضمانت کوي.

په داسې حال کې چې اوسمهال په ټولنه کې د اسلام سياسي، ټولنيز او ديني ارزښت خپل حيات ته دوام ورکوي او څوک ترې سترګې نه شي پټولی. په دې خبر يو چې په افغانستان کې د بشری حقوقو اغيزمنه لاره دا ده چې د خلکو بيا پوهاوی وکړو چې په ټولنه کې د اسلامي ارشاداتو او لارښونو په چوکاټ کې د ښځو واقعي نقش ته بيا کتنه وکړي په داسې حال کې چې په اسلام کې د ښځو حقوق د نورو سنتي کلتورونو او رواجونو څخه ډير زيات خوندي دي. په دغو ښځو کې تجارت پيشه هم وي، په اسلام کې لومړی شهيد بڼه هم وه او داسې بڼه هم وه چې د خپل ايمان لپاره د جګړې ميدان ته وتلی وه. د داسې ښځو مثالونه بايد د تاريخ له پاڼو راويستل شي چې د نرانو لخوا يې تاريخي هويت له پامه غورځول شوی دی او په واقعي مثالونو يې بدل کړو چې غواړي په ټولنيز بدلون کې خپله لاره پيدا کړي. د دغو ښځو مثالونه به په نني عصر کې د هغو ناسمو روايتونو پر ضد مبارزه وي چې مسلمانان بڼه يې بي قدرته ښودلی ده. که غواړو چې ښځې قدرتمنده کړو بايد دوی د تاريخ له حاشيو څخه را اوباسو چيرته چې دوی د نرانو لخوا له ډيرې مودې څخه محکومې ساتل شوي دي.

د پاڼو شمېره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينګه کړئ [maqalat@afghan-german.de](mailto:maqalat@afghan-german.de)

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له اليرلو مخکې په خبر و لولئ

کلیشه یې روایتونه او قضاوتونه پیاوړي دي. همدا لامل دي چې منفي قضاوتونه او روایتونه په بشپړه توګه زیانمنونکي دي. نړۍ غواړي مونږ په داسې یوې دایره کې انحصار کړي چېرته چې دوی غواړي چې افغانی بنځي د دوی په نظر باید ووسي. او که وغواړي چې ځان په دې دایره کې ځای نه کړي دا دوی د تنګ نظری د مختل کولو په توګه ګڼل کیږي.

تاسو یادونه وکړه چې تاسې دا جګړه نده غوره کړې او د افغانستان دفاع ته اړ ایستل شوي یاست. د افغانستان مېرمنې هم دا ټاکنه نده کړې چې په ډار، جبر او خطر کې ژوند وکړي. مونږه ژوندي پاتې شوي یو، زحمت مو کښلی او خپل اختیار مو پیاوړی کړی دی چې د احترام په سترګه راته وکتل شي او مشورې راسره وشي، او د افغاني ټولني او د اخلاقو ارزښتونو په بیا جوړونه کې د شریک او همکار په شکل راته وکتل شي. تپل شوي جنګ جګړې افغانستان په یوې داسې هیواد بدل کړی دي چېرته چې مورمحوره ټولنیزه سیوری شتون لري. مونږ خپل فامیلونه ساتو، مونږ اړین تصمیم نیونکې مسلې رهبري کوو، او ترټولو مهمه دا چې زموږ درناوی او عزت کیږي.

په آخره کې یو ځل بیا د دې ترڅنګ چې پورته مې ذکر کړل، د شوي توافقنامې مبارکي درکوم. دا زیاتوم چې مونږ افغاني مېرمنې په دې هیله یو چې د تاوتریخوالي د را کمولو، د مالي ثبات لپاره د نړیوالو د ملاتړ په راجلبولو او د هیواد په پرمختګ او سوکالی کې ستاسې سره کار وکړو.

پای